

ШУМАДИЧКА,

ЛИСТЬ ЗА

КЊИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издавателъ Любомиръ Н. Ненадовићъ.

ТЕЧ. IV. {

Овай листъ излази вторникомъ и петкомъ. Цена му је за три месеца 4 цванцика.

} № 46.

МОРСКІЙ РАЗБОЙНИКЪ

(изъ Шпанскѣ прошлости. Съ немачкогъ Ф. Н. Г.)

Вечернѣ сунце, замочило є свое златне зраке у бистро огледало мора, кое є жарке те полубце, съ найвећомъ тишиномъ, као врло редко досадъ примало.

На пристаништу, подъ страховитовысокимъ стѣнама Гибралтара, белила се једна лепа кућница, као зрно бисера изъ оловногъ прстена. Густе винове лозе, пужале су се узъ дуварове иње, а једанъ редъ дрва поморанци, украшавао је башту тогъ малогъ зданія, кое се само съ једнимъ катомъ надъ пріјатнимъ приморѣмъ узвишавало. Са чардачића кућнѣгъ био є прекрасанъ изгледъ, на мимопловеће лађе, кое су са лепршаћимъ се заставицама и ядрама у пристаниште улетале. Млада једна девойчица замишљана, и на гвоздене решетке чардачића наслонљана претискивала є малу свою руку на срце, као да є хтѣла јако куџанѣ срца свогъ у грудима да задржи; на умилнимъ чертама лица и њеногъ видили су се јасни знаци нестрпленїа и немира.

„Та гдји ли є до садъ?“ мисляше она у себи, кое су јој речи као плашиљиво пытанѣ и на устнама се указивале, а у очима јој се суза страха светлила. Како є то злослутеће очекиванѣ!

Докъ є та красна замишљана непрестано на ону страну гледала, одъ кудь јој є милый иње Родриго свагда долазио, онъ є већъ полагано, преко мермерногъ спода до иза иње се прикрао, и са топломъ любовију загрли једанпутъ свою премилу.

„Родриго, како си могао тако дуго остати? Я самъ већъ сумнила —“

„Немой се лютити, любезна Белла!“

„Та и се нелютимъ, ал' самъ невесела“

„Опрости, моя намѣра ње била да те спевеселимъ.“

„Ты јошъ незнашъ, шта мени бригу задає. Я не-
знамъ одкудь то долази, да тако яко некій страхъ у се-
би осећамъ, као да ће се мени или теби каква несрећа
случити.“

„Буди спокойна! Наша любовь моћна є заштита, одъ
кое опасность бежи, докъ нась годъ неузмогну растави-
ти, нема за нась бриге; јеръ нась ћемо двоје заједно сва-
ко искушенѣ судбине радо издржати.“

„Ал' ако нась узхтѣдну раставити, Родриго — ако “

„О, то ње могуће! Ништа тебе одъ мене одтргнути
неће моћи, па ма какве начине човечја сила употребила.
Я ти се заклинѣмъ, Белла!“

„Башъ зато, што я на твой одпоръ и мислимъ, бо-
имъ се за нась обое. Ако се за нашу любовь дозна, он-
да си пропао, Родриго! Ты непознаешъ тврдо срце оца
мога. О, онъ је ужасанъ, кадъ се најоти!“

„Заръ бы онъ могао свою тврду строгостъ и надъ-
својимъ јединимъ дететомъ употребити — надъ тобомъ Бел-
ла, кое милокрвност устану је и найгорчјо мрзостъ
обезоружати? Није могуће! Я ћу да покушамъ, да упор-
ство тогъ човека свладамъ, признаћу му мою любавь:
и јошъ дана си просићу те одъ иње. Већъ самъ дуго до-
пустio да се бринешъ, врло самъ дуго затезао се; садъ
се пакъ мора рѣшити! Заръ да се вальда као какво
страшљиво дете, за јеникомъ оца твога прикрадамъ, кадъ
ми мое положенъ даје право, да одважно предъ иње сту-
пимъ и захтѣмъ, да дозволенъ даде къ ономъ савезу који
је срећу живота двоје любећи се основати? Ако ли пакъ
узможе онъ наше најлепше надежде уништити — онда
некуца чувствително срце у ињеговимъ грудма!“

„Я се страшимъ одъ тогъ изјасње између тебе и иње-
га! Кадъ је последни пут је море пошао, погледао ме
е тако чудновато, као да є хтѣло мое најтайније мисли до-
знати, а опетъ чинило ми се, као да є моју забуну, мой
стидъ, съ изразомъ презирићегъ сажаленja сматрао, кое
ме као ледена гроза крозъ потресе, кадъ онъ, узевши ме
за руку, рече: „Я самъ те дуго саму и безъ обране овде
остављао, дете мое! Довешћу ти дакле једногъ пріјателя,
који је твой будући животъ чувати, будући да я већъ
у зиму мога живота ступамъ.“

„А шта си ты на то одговорила?“

„Я самъ ћутала и плакала — до оногъ самъ тренут-
ка тако срећна была, да на какву промену ствари ни ми-
слити нисамъ могла.“

„Зашто си твоју бригу тако дуго одъ мене таила,
Белла.“

„Јеръ те нисамъ хтѣла спевеселити; ал' садъ, где сва-
кој тренутка на долазакъ отчинъ изгледамъ, немогу ти
далъ мой немиръ крити — онъ се ње дати умолити.“

„Та шта га тако високо надъ другима ињему равнимъ
поставља, да є радъ надъ свима да влада? У чему по-

стопа заповѣдничка моѣ, коіомъ онъ устрашава и са-
ме оне коима бы требало да є нешто више, него госпо-
даръ? "

"У нѣговѣ челичной воли талисманъ се нѣговѣ
снаге налази. Нема земне силе, коя бы момъ оцу што у-
чинити могла."

"Ты далеко идешь у твомъ страху, драга Белла! Та-
онъ є само човекъ, као „остали люди.“

"Као и остали люди? Не, Родриго. Я самъ друге
люде виђала гдј се смею или плачу — онъ нити може
смејти се ни плакати; нѣгово оштро око нїе никадъ су-
зомъ нѣжности ил' жалости орошено, а да ли є икадъ и
найманы зракъ радости осећао — я незнамъ. Никадъ га
весела ил' ведра, видила нисамъ, а често ме є у прису-
ству нѣговомъ, нека тайна гроза стравата."

"Какву тужну младость морала си ты преживити!"

"Како кадъ. Кадъ бы само са моимъ другарицама
овде састала се, нїе ми никадъ тако стра было, као по-
сле, кадъ се оне, изъ мени непознаты узрока, мало по-
мало натрагъ повуку, тако, да напоследку сасвимъ сама,
са набуреномъ, но срдечно добромъ Лизбетомъ међу о-
вымъ зидинама останемъ, па и саме посѣте оца мoga све-
реће и реће буду."

"Па зашто те є, једно дете свое, у ову усамљеность
затворio, кадъ онъ у вароши найвеличественю одъ свио
осталы кућа палату има,"

"Зато га управо никада пытала нисамъ, јеръ самъ у
овой кућици одрастла, па нисамъ никадъ ту жељу осећа-
ла, да є оставимъ."

Садъ се нњновъ говоръ, дошавшомъ Лизбетомъ пре-
кине, коя чисто безъ душе къ нїной младой господични
дотрчи, да јој яви, да треба што пре може да присутстви
Родригово сакріе, јеръ се Донъ Діего вчунь обали већъ
приближује. Но како ли є удивленъ нѣно было, кадъ јој
Белла рече: "Родриго очекује овде долазакъ оца
Либето!"

За то време, могли су се при вечерњој тишини у-
дари весала чути, кои су чунь обали терали. Белла по-
ђе доле, да делазећегъ оца поздрави; но Родриго є тихо
задржи, рекавши јој: "Донъ Діего недолази самъ, онъ
є речь одржао!"

Белла се чисто препадне. Родриго претисне топаль
полубаћу на чисто чело ове дѣвице, коя се страшљиво
на нѣгове прси наслони. Садъ се чује отворанъ вратни-
ца, а мало затимъ почну се кораци новодолазећи, по-
мермерномъ ходнику разлегати.

Белла нїе смела очи свое подићи; Родриго пакъ оде-
са достоинствомъ домаћину и нѣговомъ госту наусуретъ,
кои нити хтѣдоше нѣговъ поздравъ одговорити, нити га
сами каквогъ поздрава удостоише. Обадва стану предъ
Белломъ, тихо се поклонивши.

"Имамъ радость, кћери моя, да ти Донъ Мигуела,
могъ наиболѣгъ прјателя и сајузника у радни мояј,
представимъ, и увѣренъ самъ, да ћешъ се потрудити, да
гостопріјмство дома мога, при овој честипуной посѣти,
найсјайнје оправдашъ."

Белла покуша, да са немимъ осмѣхомъ одговори, но
овай јој на устнама изумре, кадъ Донъ Діего строго
лице угледа. Нѣне очи потраже Родрига, кои є, увер-
ћенъ онимъ презрењемъ коимъ є примљенъ, само Белли-
нимъ присутствијемъ привућенъ био, да се уздржи; затимъ
погледа но готово са ужасомъ у немилогъ оногъ госта,
когъ јој є отаџъ довео, и когъ є сироводивљи изгледъ
выше на каквогъ Пирата (морскогъ разбойника) него на
каквогъ честногъ морепловца наличијо. Заиста и небы се
за Донъ Мигуела приличнје име могло наћи, него што се
са рѣчију „подивљачење ил' запуштење“ изразити може.

Донъ Мигуель наличијо є на какавъ стубъ одъ кам-
на, когъ є природна тврдость дуга, ал' и пакъ узалудъ
противъ бурји и времена борила се; Основный є видъ о-
стао но вѣжне в сладости нестало, и само опора стѣна,
којој є облагорођенъ пѣгда вредность давало, управља-
на є была као развалина, предъ очима дѣвойке, коя јој
одъ стра одма къ земљи обори.

Има тренутака у животу човечијемъ, кои покадшто
читавомъ се вѣчношћу учине. Нѣй се чинило као да
ће пропасти, обите ћутанѣ чисто ю є было къ земљи
претиснуло; она є добро увидила, да се изјаснити мора,
но тога се изјасњења ужасавала.

Родриго є јошъ непрестано стајао на средь чардака,
као да га є неко чародѣјство за сподъ заковало. Онъ є
морао добити уверенъ, да ли га Белла є онимъ срцемъ
љуби, кое се ни одъ найвеће жертве нестради; садъ є
рѣшителнији чашъ дошао, кои ће му све дати, ал' све и
можда и одтргнути; осећао є, да му одъ нестрпљенja сви
удови тѣла дркћу.

Белла се напослѣдку охрабри. Съ удивљења достој-
номъ спокойношћу окрене се она къ оной двојици, и рек-
не: "За свету дужност држимъ я, да треба захтѣваню
гостопримства, колико ми сile мое дозволяваю, удовле-
творити, но притомъ молимъ, да и Донъ Родрига Переца
у ваше друштво примите."

При тимъ рѣчма оде она къ Родригу, и узвевши га
за руку, престави га са импонирајимъ движењемъ оной
двојици, кои су га намргођено сматрали, и као да јимъ є
мучно было, што свой ёдъ и лютину немогу явно да из-
лијо.

Родригово очекивање одъ Белле было є само полакъ
испунено; но и самъ є нѣно мучно положенъ познао, за-
то све случају сасвимъ преда.

"Донъ Діего, вы ћете зацело начинъ могъ појавље-
у вашемъ дому, мало за оправданъ држати, башъ и ако се
доброта Донне Белле за мене заузима; но ако ми почи-
таемый Донъ Діего само неколико тренутака на само по-
клони, то самъ готовъ изјаснити се, рекне Родриго."

Діего учини главомъ једва примѣтнији знакъ одобре-
ња, и позове госта и остале, да у обиталиште ступе;
Белла идући напредъ уведе госте у великиј редъ вели-
чественонамѣштены соба, по кои прозорима су разна ра-
стѣња и мирисано цвеће светлости и жаркости сунца за-
кланила, и прјатну мирисну полулату распостирала: Она
су се двојица тихо разговарала, Родриго є сматрао Ара-
беллу, коя є Лизбети налагала да воћа и остали разла-
дителни окрепљења донесе. Каква є разлика била изме-

ћу два ова Арабеллина просјоца, Мигуела и Родрига то свакиј може мислити. Овай тек ъ сада цветајући младић, онай ломни већи старац съ найдивљимъ чертама лица!

Када се сада воће и остала посластице донесу, и дена кћи морскогъ трговца Дјега исте на златномъ служавнику почне ји гостима давати, разпростре се у овомъ маломъ кругу као нека угодност, особито када домаћинъ, благороднимъ владањемъ Родриговимъ умекаша, почне се истомъ любезніји показивати, и по коју лепу речь речи му, но Родриго ипакъ ће никако мого заборавити овай увредителнији дочекъ.

Напоследку почне Донъ Мигуелу присудствије једногъ непосвѣћеногъ у тајне његове, досадно бывати; а такође ће му непримѣтно остало да између Родрига и Арабелле неко споразумлен ће влада, па да бы ји што пре разставио, трудио се станију ствариј другиј положај дати.

Дјего погоди његове мисли, па облакъ неповољно сти навуче му се на чело. Мигуел ту сјенку примѣти, и као злобанъ, да бы га устрашио, окрене се къ Арабелли съ речма: „Дона! Ви мене још ће непознаете, но то ће ђитета, но Ви се неморате на мене срдити што самъ се јаче постайко къ вама прикрадао, да бы ваше умиљно певанье чути могао. Ј самъ ту прекрасну тајну истину само украо, такве краће нису казнителне. Почекемъ дакле знаете, Дона Арабелла, да самъ вашу вештину у певаню познао, то ми вальда нећете одрећи ту доброту, да намъ једну песмицу испевате. Смемъ ли вамъ я Мандолину донети??

„Извините, Донъ Мигуелъ, я незнамъ оће ли мое — „Ай, ай! Чудна југунства! Донъ Дјего, та помозите ми молити. Ваша кћи пева прекрасно. — (продужиће се)

ГРЦИ И РИМЉАНИ

(преводъ)

Има людји кои траже да сманђеј славу Грка, али нека говори ко шта оће, историја грчка, нема благодарити за светило славе своје само великимъ людма, кои су је написали. Може ли човекъ бацити око на цео народъ грчкіј, па непризнати, да се често у надмоћију човечијемъ појављује? Видимо по који пут, да је савъ народъ великиј као Темистокљ, а праведанъ као Аристидъ. Може ли одрећи Салустъ, да су „Маратонъ, Термопиле, Саламина, Платеа, Микала, повратакъ десетъ иљада, и толика друга дѣла, извршена у њедрима Грчке за време домаћиј ратова, узвишина надъ свакомъ похваломъ историописаца. Та и Римљани побеђили су Грке само съ Грцима. Пытамо каква бы была судба ових завладателя, када бы место Грчке, изнурене иљадама порока, и ослабљене унутрашњимъ раздоромъ, нашли на оне полководце, војнике, управитеље и оне грађане, кои су тројумфирали надъ оружјемъ Ксеркса? Онда бы се борила храбрость са храбрости, војна строгость са строгостю војнога, просвета са просветомъ, любавь отечества, слободе и славе са любави отечества слободе и славе.

Особиту похвалу заслужује Грчка, што је произвела ијаславніје мужеве, кои споменъ треба историја да сачу-

ва. Я неизузимамъ републику Римску, коя је била свакиј путъ када зажарити духове, подићи даровите люде и рађати ји скоро посведневно. Ко се може сравнити са Лијургомъ, Темистокломъ, Кимономъ и Епамиондомъ и т.д.? Можемо слободно казати, да је величина Римљана дѣло целе републике. Ни једанъ грађанинъ Римскогъ није се узвисио надъ своимъ векомъ и надъ мудрости правленија, нити је узео новији полетъ, да бы му дао новији правацъ. Свакиј је Римљанинъ мударъ и славанъ само посредствомъ мудрости и славе свога правленија; онъ иде означенији путемъ, па и најславнији мужъ корача само мало даљ, него што су други чинили. Напротивъ у Грчкој видимо често оне велике, моћне и стварајуће Геніје, кои противостају току обичаја, кои се посвећую свима разнимъ потребама државе, кои отварају себи новији путъ, и кои, бацивши се у будућност, постају господари свог околностї. Грчка није никада искусила какво зло, кое небије давно предвидјо и предсказао когодъ одъ њених управитеља; више грађана грчких извукли су своје отечество изъ пропasti, у кое је пало, и поставили су га у највећу сјајност. А има ли тога Римљанина, кои бы казао својој републици, да је њена завлађења воде у пропаст? Када се правленије преобразило, када је проконзулима дата власт, коя ји ослобођава одъ јарма закона, које предсказао, да ће република бити побеђена собственимъ оружјемъ? Када се Римъ у свомъ падању колебао, који је грађанинъ притекао у помоћ и својомъ мудрости уздржао несрћу, коя му је отечству претила?

Одъ оно доба, одъ када су Римљани престали бити слободни, постали су најстрашљивији робови. Грци подчинили Филипомъ и Александромъ, нису очаявали, да ће опет јој свою слободу задобити: они су заиста знали, учинили се независнимъ подъ наследницима исты владатељи. Да се у Грчкој подигло иљаду Тирана, подигло бы се и иљаду Трасивула.

Сатрвена напоследку подъ теретомъ собственых раздора и силе Римске, задржала је Грчка надъ своимъ побеђитељима некиј видъ владе, али владе врло славне. Њена просвета и њенъ вкус је за науку, философију и художества, осветили су се тако рећи несрћи њеној и подчинили јој гордость Римљана. Побеђитељи постадоше ученици побеђени, започеше учити језикъ, који су Омиръ, Пиндаръ, Тукидиђ, Ксенофонъ, Демостенъ, Платонъ, Европидъ и т. д. улепшали милинама свога виспреногъ духа. Ритори, који су донде цветали у Риму, ишли су у Грчку, да придобију овай фивски и утанчанији вкус, кој је врло редакъ и међу дарованјима, и оне тајне художества, кое дају Генју нову снагу; једномъ речи, они су имали да се изобразе у обаятелномъ дарованју, кое све улепшава. А у школама философије, где су се најотмѣнији Римљани отресли својим предразсуда, научили су се почитовати Грке; они су известили отечество своје о њијовој признателности, и Римъ је онда својим ярама са свимъ олакшао; јер се бояо, да ће иначе злоупотребити право побеђе. Са својим добочинствама одликовао је Римъ Грчку између осталих држава, кое је покорио. Каква слава припада овој просвети, коя је поштедила земљу, где је однегована, одъ свју зала, коя нису могли одклонити њијови законодавци, и управитељи! Просвета се освеш-

тала понижено, кое јој је незнан ћ наметуло, и знала є Зобера, одъ кое свака душа има у години по један љустећи себи почитан ћ, кад је нашла у Римљанима достойнство уважател је свое славе и заслуге.

СТАРИ АТИНЯНИ.

Атиняни су били народъ поносит је и изображен је, мудар је и ратолюбив је, тежећи за славом и задовољством, који, на високіјі степену превосходства, подигнувиши сва знанја и вештине, осудио је све доцніје векове на вечну нужду да му подражавају и на очајање, да ће га икад ћ моћи превазићи. Атинянин је био одат сладком и пристном разположењу, пре него што је светъ угледао, а и кад је угледао, видио је само пристне и примамљиве предмете; Атинянин је изъ младости научио, управљати своя движења по благозвучности гласа и музике; он је одъ љубитељства навикнуо своје очи на упечатлену најлепшег створа, која је сама себи стварао. Атинянин је прпјо прва сва знанја изъ најумилніјих стихова најблагозвучнијег језика; његова душа, преправљена на измене наслаженіјем пайкрасніјих производа музике, живописана, каменорезана и архитектуре, примала је у позоришту благородно упечатлену сву знанја и вештину. Атинянин је био са свим одат милини красноречја; он је се грозио на окове тирана, али је усрдно летио у окове красноречијог убеђења.

МРВИЦЕ

— Путник један, кој је све части света обишао, преповедајући о редкостима, кое је овде онде видио, на веде и то, да је видио једну такову редкость, о којој још је досада ни један списатељ ни речице казао нис. Редкость је та, један бокор је купуса, кој је тако велики, да на његовом листу педесет оружаны конјаника, као у правом рату, без је један другоме и пайман је на сметници буде, маневрирати могу. Један одъ оних, који су га слушали, нехтеде му лажу ту опровергавати, него с њима је равнодушнијем прихода, да је и он је много путовао, и да је чак у Јапану био и тамо видио, како су стотину казања на једном котлу радили, и како су пет стотина људи у самом јему, изънутра, посла имали, док су га како вали углави. „На напито им је био тако грешан ћојао?“ Зашита путник. „Та да тай купус је, о ком је нам сједи преповедате, у њему скрувају,“ одговори онай.

— Калифа Хегијас, кој је врло свирећи човек је био, и кој је народу своме великији стра задао, тумарао је више пута тамо амо без јакове пратње и без јаковога знања достоинства свога. Једнапут у тумарану свом је највеће на једног Арапа и рекне му: Прјателю, я бы рад јео, да од ће тебе чујем, какав је човек Калифа Хегијас. Калифа Хегијас је никакав човек одговори Арап, он је тигар, он је чудовище, он је крвь више од хиљаду подайника свог проліје. „А познаеш ли га ты?“ „Я га непознаем.“ „Дакле, ево га види, он је то, што с њим говори.“ Арап се није најман је неужасне, него га још гордим оком погледи и рекне му: „А знаш ли ты, тко сам ја?“ „Я незнам.“ Я сам од фамилије

Зобера, одъ кое свака душа има у години по један љустећи себи почитан ћ, Калифа се зачуди његовом присуству духа и опрости му.

— Тврдица један чувши да другији тврдица још бољ је од њега тврдовати уме, оде к њему и замоли га, да га у вештини тогу поучи. То је било у вече, и кад је онай, држећи парченце гореће свећицу у руци, чуо, шта овай од њега жели, дуне, угаси свећицу и рекне му: Заповедајте унутра, мы се већ и без је свеће о томе разговарати можемо. „Врло вам јено благодарим, одговори овай, а већ немам шта выше од је вас чути. Доста ми је пример тај.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Кнезъ I тајковъ изъ Севастополя одъ 25. Маја явља: Данась после јутре тукао је непрјатељ изъ топова наше бедеме на левој страни. То бомбардиран је било је једно одъ најжешћи и трајало је одъ прилике 3. сата. Мы смо снажно одпор је давали. Две барутане непрјатељске запале су и отишле у воздух, од је једна је врло велика била. На разним точкама нашега положења све иде добро. На обаји азовскога мора је се ништа новога догодило.

— Код је Рушчика састављен је један логор је одъ 12 хиљада Турака, а нико још управо незнан, куда је ова војска о предјелена. По већој части говори се да ће се кренути у Добрчу.

— Турци намерни су помоћу сајозне флоте, да заузму Анапу; пошто освоји и заузму то место, онда ће се превозити Турци и Черкези на енглеским лађама кроз керчки мореуз и ићи у Крим је сајозницима у помоћ.

— Нијема са енглеске флоте, која се пред њема састављају, да ће се скоро и тамо нешто важног и рђаштелног догодити. И сва се извјестја у томе саглашавају да су се Руси умели ползовать прошлом зимом, и да су сваја прибрежја јако утврдили. Поред цељог Финскога приморја, постављене су конјничке страже, које о сваком најманему движењу флоте посредством сигнала, командирима пехоте, који далје у внутрености стон, явљају. Исто тако и поједији други морски прибрежја постављене су војске. У Риги тако су се укрѣпили, да се никада не плашише што се енглеска флота тако приближила; а за Реваль каже један генерал да је сада боље утврђен од једног Свеаборга. — У Сескару, где се је енглеска флота стон, говори се да ће Французи извести се на јуво.

— Генерал Нелсје явља изъ Кrima у Париз: „Данась 25. Маја почели смо сполијашћи бедеме Севастополя туки је ћемо сутра с њима помоћу моји освојити.“ — 26. Маја у 11. сатији у вече явља: „У бије по сатији почнемо нападати, и поједије једнога сата наши су се барјаци вијали на Мамелону и на два шанца; непрјатељска (руска) артиљерија пала је у наше руке, чоо, ини заробљено је, наша је војска заузела освојена места. Одушевљене војске било је чудесно.“

— „Монтер“ явља да су сајозници у освојеним шанцима нашли 62. топа, и да су 13 руски официри заробљени. Штета међу Французима била је такоје велика.

— Изъ Кrima явља да је врло јака и несносна врућина наступила, али поред све врућине никакве се опасне болести још непоявљују.

Течай новаца: сребро 129; дукати по 5 фор. 50 кр. ср. за банке.